

## Maatschappelijk doel/impactanalyse (stuk PDGSC-19)

### Terugkoppeling DOC 16-3-2021

Op 16-3 heeft het DOC onderstaand stuk besproken. Het DOC steunt de opdracht op hoofdlijnen en in de uitwerking. Verbeterpunten zijn meegenomen in onderstaande ACC-versie.

#### 1. Achtergrond:

In de DOC-reflectiesessie van 26 februari is gesproken over het definiëren van een aanvullend maatschappelijk doel, naast de medische doelen, in de crisisaanpak. Afgesproken is dat er, met een afvaardiging uit het DOC, een voorstel uitgewerkt wordt ter agendering in een reflectie-ACC (of mogelijk regulier ACC) half maart. Deze opdracht is hieronder uitgewerkt door een nieuw, breed doel in de crisisaanpak te presenteren en een specifiek maatschappelijk en economisch doel. Ook hebben we gekeken naar indicatoren die iets over de voortgang van het doel kunnen zeggen.

Door dit vierde doel te hanteren kunnen we een integrale besluitvorming ondersteunen met een breder zicht op de gevolgen van de crisis. Advies aan de ACC is daarom om deze doelen-set vanaf nu in adviesvragen en Kamerbrieven te gebruiken.

#### 2. Doelen-set:

Overkoepelend doel: Het minimaliseren van de schadelijke gevolgen van de coronacrisis in brede zin (gezondheid, economie en maatschappij).

Specifieker, de drie medische doelen om de negatieve gezondheidsgevolgen te beperken:

1. Zicht houden op het virus
2. Druk op de zorg verlagen
3. Beschermen van kwetsbaren

Ons voorstel is om daar het volgende vierde doel naast te zetten:

4. Economische en maatschappelijke gevolgen evenredig meewegen, in het bijzonder:
  - Aandacht voor structurele maatschappelijke en economische schade
  - Voorkomen dat de lasten onevenredig neerslaan bij bepaalde groepen

Een randvoorwaarde hiervoor is nauwkeurig zicht op de brede gezondheids-, maatschappelijke en economische gevolgen. Om de ontwikkeling van deze doelen bij te houden met cijfers die gelijkwaardig zijn aan de RIVM-indicatoren baseren we waar mogelijk ons op het [dashboard](#) dat binnenkort gelanceerd wordt. Dit dashboard heeft nog geen officiële titel (de werktitel is 'Dashboard Sociale Impact Corona'; in eerdere stukken heette hij nog 'VNG-monitor') maar is een gezamenlijk product van de VNG en het Rijk. Het brengt op verschillende manieren de impact in beeld op de vlakken Werk & Inkomen, Mentale Weerbaarheid, Onderwijs, Gedrag en Sociale Cohesie.

#### 3. Indicatoren bij het nieuwe doel:

Het dashboard biedt indicatoren die breed uit te splitsen zijn in drie categorieën:

| a. Brede Gezondheidsschade                                                                                                                                                                                                                                       | b. Economische schade (voor zover betrekking op werk en inkomen)                                                                                                                                                                                                                                        | c. Maatschappelijke schade                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Welbevinden en leefstijl (o.a. gevoel van eenzaamheid, psychische gesteldheid)</li> <li>- Wachttijden en verwijzingen GGZ</li> <li>- Overzicht zelfmoord en zelfmoordpreventie</li> <li>- Jeugdhulptrajecten</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Netto arbeidsparticipatie</li> <li>- Openstaande vacatures</li> <li>- Gebruik Tozo-regeling</li> <li>- Wanbetalers zorgverzekering en schuldsanering</li> <li>- Personen met WW-uitkering</li> <li>- Personen in de bijstand</li> <li>- Voedselhulp</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Spanning in de wijk</li> <li>- Sociale veiligheid</li> <li>- Trend incidenten en overlast</li> <li>- Sociale spanningen indicator</li> <li>- Lesuitval</li> <li>- Leergroei (CITO)</li> <li>- Schoolsluitingen</li> <li>- Tekort aan stageplaatsen</li> </ul> |

Om de economische en maatschappelijke impact grondig in beeld te krijgen is het aanvullend nodig ontwikkelingen op andere aspecten bij te houden. Daarbij denken we aan:

| Economisch (bestaande bronnen CBS)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Maatschappelijk (toe te voegen aan dashboard)                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bbp-verlies (dus: productieverlies)</li> <li>- Beschikbaar inkomen</li> <li>- Faillissementen en stopzettingen</li> <li>- Schulden bedrijfsleven</li> <li>- Betalingsachterstanden (NPL-ratio)</li> <li>- Ongelijkheid</li> <li>- Gebruik van noodsteun</li> <li>- Overheidsfinanciën</li> <li>- Consumentenvertrouwen</li> <li>- PMI/producentenvertrouwen</li> <li>- Consumptie</li> <li>- Investerings</li> <li>- Export</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Levensstijl (beweging/sportmomenten)</li> <li>- Sociale contacten</li> <li>- Institutioneel vertrouwen</li> <li>- Psychisch welbevinden (stress, eenzaamheid, etc.)</li> </ul> |

### **Verdere operationalisering**

Bovengenoemde indicatoren zijn een eerste inventarisatie. De komende periode wordt bekeken welke indicatoren geschikt zijn om het maatschappelijke doel meetbaar te maken. De volgende stap is om die indicatoren uit te lichten waaraan een signaalwaarde te verbinden is, vergelijkbaar met de RIVM-indicatoren. Idealiter zijn dit kwantitatieve waarden, maar dat is niet altijd mogelijk (noch altijd wenselijk) bij sociaal-maatschappelijke indicatoren.

### **4. Vervolg:**

1. Bespreking in ACC;
2. Doorlopend overleg met interdepartementale indicatoren groep en VNG – expliciet inzetten op koppeling dashboard en vierde doel (DGSC19);
3. Een schifting van de indicatoren hierboven tot een set kwalitatieve of kwantitatieve signaalwaarden (idem).
4. samenhang aanbrengen met 3-wekelijks maatschappelijk beeld planbureaus.
5. de doelenset wordt gehanteerd in Kamerbrieven, beleidsnotities
6. de doelenset wordt gebruikt in de besluitvormingscyclus, het bepalen van de maatregelen en het hanteren van de routekaart.